

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з наукової роботи
та інноваційної діяльності
Національного університету біоресурсів
і природокористування України
доктор сільськогосподарських наук,
професор

Оксана ТОНХА
« 20 » _____ 2026 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації
Пилипенка Дениса Сергійовича
на тему: **«Розвиток системи фінансової безпеки аграрних підприємств України»**,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Витяг з протоколу № 1 фахового семінару кафедри фінансів економічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України від «21» квітня 2026 року.

Присутні члени фахового семінару кафедри фінансів економічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України: Швець Н. Р., завідувач кафедри фінансів, доктор економічних наук, професор, гарант освітньо-наукової програми, головуєча на засіданні фахового семінару; Долженко І. І., доцент кафедри фінансів, кандидат економічних наук, доцент; Костюк В. А., завідувач кафедри банківської справи та страхування, кандидат економічних наук, доцент; Лемішко О. О., професор кафедри фінансів, доктор економічних наук, доцент, експертка; Олійник Л. В., доцент кафедри фінансів, кандидат економічних наук, доцент; Тітенко З. М., доцент кафедри фінансів, доктор економічних наук, доцент, експертка; Худолій Л. М., професор кафедри банківської справи та страхування, доктор економічних наук, професор; Шевченко Н. Ю., доцент кафедри фінансів, кандидат економічних наук, доцент, науковий керівник.

Інші присутні на засіданні фахового семінару кафедри фінансів економічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України: Стороженко О. О., доцент кафедри фінансів, кандидат економічних наук, доцент; Пилипенко Д. С., здобувач ступеня доктора філософії.

Порядок денний: обговорення основних наукових результатів дисертації **Пилипенка Дениса Сергійовича** на тему: **«Розвиток системи фінансової безпеки аграрних підприємств України»**, поданої на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Тему дисертації затверджено науковою радою економічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 7 від 20 лютого 2025 року).

Дисертацію виконано на кафедрі фінансів економічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент **Шевченко Наталія Юріївна**, доцент кафедри фінансів Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Слухали: доповідь здобувача Д. С. Пилипенка щодо основних положень дисертації. У виступі здобувача було представлено комплексне дослідження теоретичних, методичних і організаційно-практичних засад формування системи фінансової безпеки аграрних підприємств України. Обґрунтовано актуальність теми, що зумовлена новими викликами в діяльності аграрних підприємств холдингового типу з початку повномасштабних військових дій. Наголошено, що окремі аспекти, зокрема щодо теоретичних та практичних напрацювань в частині формування та забезпечення системи фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу є недостатніми, потребують переорієнтації й удосконалення, що обумовлює актуальність даної теми дисертаційного дослідження. Метою дослідження є обґрунтування теоретичних положень і розроблення практичних рекомендацій щодо удосконалення системи фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу в Україні. Методичну основу дослідження становлять методи теоретичного узагальнення та порівняння, спостереження, економіко-статистичний та розрахунково-конструктивний методи, історичний метод та метод наукової періодизації, системний підхід, методи аналізу і синтезу, індукції та дедукції, а також моделювання. Запропоновано визначення сутності системи фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу як комплексу взаємопов'язаних елементів, який створює підґрунтя для формування їх фінансової стійкості та конкурентоспроможності в умовах внутрішніх та зовнішніх загроз, а також наукову систематизацію принципів формування системи фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу, що, на відміну від існуючих, ґрунтуються на основі поєднання ризик-орієнтованості фінансового управління, пріоритетах забезпечення платоспроможності, диверсифікації фінансування, адаптації до зовнішнього економічного середовища, планування, контролю та прогнозування, що створює передумови для підвищення рівня фінансової стійкості аграрних підприємств холдингового типу. Обґрунтовано систему управління фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу та комплексний підхід до її забезпечення, який базується на поєднанні моніторингу ризиків, цифровізації фінансових процесів, ранньої діагностики загроз та механізмів державної підтримки, що дозволило підвищити рівень фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу. Запропоновано методичний підхід до оцінки рівня фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу за допомогою визначення інтегрального показника фінансової безпеки, на основі шести складових: ліквідності, фінансової стійкості, рентабельності, кредитної заборгованості, зносу основних засобів та оборотності активів, з урахуванням їх нормування, що дозволить провести комплексний аналіз та підвищити їх фінансову стійкість. Введена інтегрована стратегія розвитку аграрних підприємств холдингового типу, з урахуванням економічних, технологічних, соціальних та екологічних аспектів, що дозволило підвищити конкурентоспроможність та зміцнити рівень їх фінансової безпеки. Зроблено прогноз кредитного та страхового забезпечення аграрних підприємств холдингового типу, для підвищення їх фінансової стійкості та мінімізації фінансових ризиків. Сформована дескриптивна модель забезпечення системи фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу спрямована на підвищення рівня їх фінансової стійкості та безпеки.

Здобувачу було поставлено 21 запитання, на які доповідач надав обґрунтовані відповіді та пояснення.

Виступили:

Науковий керівник – кандидат економічних наук, доцент Н. Ю. Шевченко, яка у своєму виступі зазначила, що дисертацію Д. С. Пилипенка присвячено актуальній і водночас складній для аграрного сектору темі – розвитку системи фінансової безпеки аграрних підприємств України. Здобувач продемонстрував глибоке знання теоретичних основ і сучасних практик забезпечення системи фінансової безпеки аграрних підприємств, а також уміння інтегрувати економічні, методичні та інформаційно-технологічні підходи у межах комплексного наукового дослідження. Серед основних результатів дисертації відзначено: удосконалення комплексного підходу до оцінки та підвищення рівня фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу з урахуванням інвестиційного забезпечення, технічної модернізації, управління ризиками, впровадженні державної

політики, що дозволило мінімізувати вплив негативних факторів на фінансову безпеку. Особливу увагу приділено підходам здобувача до обґрунтування тенденцій розвитку підприємств аграрного сектору. Вагомим внеском у розвиток системи фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу є створення моделі її забезпечення, спрямованої на підвищення рівня їх фінансової стійкості та безпеки. Результати дослідження мають значну практичну цінність для аграрних підприємств холдингового типу, оскільки сприяють підвищенню рівня їх фінансової безпеки. Здобувач продемонстрував високу відповідальність, самостійність і наукову наполегливість, здатність до комплексного аналізу й аргументованого вирішення складних наукових завдань. Представлена робота повністю відповідає вимогам, що висуваються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.

Експертки:

Лемішко О. О., доктор економічних наук, доцент, у своєму виступі відзначила логічність і системність побудови дисертації, чітке формулювання мети та завдань, а також повноту їх реалізації здобувачем. Експертка підкреслила, що автором проведено ґрунтовний аналіз стану розвитку системи фінансової безпеки аграрних підприємств України, обґрунтовано методико-прикладні рекомендації з розроблення концептуальних підходів підвищення рівня фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу. Особливу увагу приділено моделюванню прогнозу обсягів кредитування та страхових платежів в аграрному секторі для мінімізації фінансових ризиків досліджуваних підприємств. Поставлену мету автор дисертації досягнув шляхом виконання чітко визначених завдань із застосуванням загальнонаукових методів дослідження. Експертка відзначила, що основні положення, висновки, пропозиції й рекомендації дисертаційного дослідження відзначаються логічною завершеністю, послідовністю та належним рівнем аргументації. Серед зауважень експертка висловила побажання доповнити роботу визначеннями «система фінансової безпеки», окрім власного визначення автора, думками та трактуванням інших вчених, посилити обґрунтування принципів, які найчастіше використовують при формуванні системи фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу. Втім, зауваження не знижують наукової та практичної значущості дисертації, її наукової цінності й актуальності, а також не ставлять під сумнів високий рівень виконання роботи та її прикладне значення. На основі аналізу дисертації експерткою запропоновано дати їй загальну позитивну оцінку, як такої, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року, та рекомендувати дисертацію для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Тітенко З. М., доктор економічних наук, доцент, у своєму виступі відзначила високу актуальність дисертації Д. С. Пилипенка, зумовлену різними ризиками та, як наслідок, падіння рівня фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу. Вона підкреслила цілісність наукового підходу здобувача, логічність структури роботи, обґрунтованість використаної методології та широку інформаційну базу дослідження. Експертка позитивно оцінила удосконалення методичних підходів до оцінки рівня фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу, розвиток концептуальних підходів підвищення рівня їх фінансової стійкості, а також удосконалення комплексного підходу до забезпечення системи управління фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу. Особливу увагу приділено практичній значущості результатів, підтверджених впровадженням рекомендацій на рівні регіональних аграрних підприємств холдингового типу, закладів вищої освіти тощо. Серед зауважень експертка назвала потребу уточнення окремих концептуальних аспектів (недостатній акцент на секторі тваринництва, дослідження зв'язку з економічною безпекою підприємств, доповнення аналітичними та розрахунковими даними), наголосивши, що вони мають дискусійний характер і не знижують загальної позитивної оцінки. На основі аналізу дисертації експерткою

запропоновано дати їй загальну позитивну оцінку, як такий, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України №44 від 12 січня 2022 року, та рекомендувати дисертацію для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

В обговоренні результатів дисертації взяли участь: Швець Н. Р., доктор економічних наук, професор; Долженко І. І., кандидат економічних наук, доцент; Олійник Л. В., кандидат економічних наук, доцент; Костюк В. А., кандидат економічних наук, доцент; Худолій Л. М., доктор економічних наук, професор.

Виступаючі зазначили, що дисертацію Д. С. Пилипенка виконано на актуальну та важливу тему, робота вирізняється логічністю викладу, науковою новизною, високим рівнем аналітичного опрацювання матеріалу та наявністю практичних рекомендацій. Дослідження відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року.

Було підтримано пропозицію експертів про рекомендацію дисертації Д. С. Пилипенка для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Постановили: заслухавши та обговоривши дисертацію **Пилипенка Дениса Сергійовича** на тему: **«Розвиток системи фінансової безпеки аграрних підприємств України»**, члени фахового семінару кафедри фінансів економічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України ухвалили:

1. Актуальність теми дисертації. Дисертація присвячена дослідженню розвитку системи фінансової безпеки аграрних підприємств України. Виклики, що стоять перед аграрним сектором України в сучасних умовах, вимагають особливої уваги до фінансової безпеки цих підприємств. Фактори економічної нестабільності, військові дії, коливання цін на аграрну продукцію, наслідки зміни клімату, обмежений доступ до кредитів та високі виробничі витрати ускладнюють завдання аграрних підприємств щодо забезпечення продовольчих потреб країни.

Фінансова безпека підприємств є необхідною умовою для збереження платоспроможності та конкурентоспроможності цих компаній. Специфічні ризики, пов'язані з аграрним сектором, вимагають застосування спеціальних механізмів управління фінансовою безпекою. Це зумовило потребу в розробленні інноваційної та комплексної системи оцінки та забезпечення фінансової безпеки в аграрному секторі.

З огляду на розвиток цифрових технологій, інтеграцію аграрних підприємств у світові ринки та посилення конкуренції між підприємствами, фінансова безпека стала не тільки необхідною умовою функціонування аграрного сектору, а й орієнтиром для розвитку цього сектору. Актуальність даної теми зумовлена також обмеженою доступністю державної підтримки аграрного сектору, а також необхідністю реформування систем аграрного страхування та банківського фінансування в країні.

Отже, дослідження проблем фінансової безпеки аграрних підприємств, виявлення чинників її забезпечення, розроблення інструментів моніторингу та управління є надзвичайно актуальними з наукової та практичної точок зору. Вони сприятимуть не лише зміцненню аграрного бізнесу, а й сталому розвитку економіки України.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами Університету та кафедри. Тема дисертації є актуальною з огляду на зростаючу потребу в удосконаленні процесу забезпечення фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу. Обрана тема органічно вписується у наукові напрями Національного університету біоресурсів і природокористування України та виконана в межах ініціативної тематики «Фінансова стратегія сталого розвитку економіки України: інструменти, ризики та механізми адаптації» (номер державної реєстрації 0125U003409). У межах даної наукової програми на виконання наукових завдань автором обґрунтовано теоретичні аспекти забезпечення фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу, оцінено стан фінансової безпеки аграрних підприємств, визначено напрями розвитку системи фінансової безпеки та розроблено концептуальні підходи щодо підвищення рівня фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу.

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів та вирішенні конкретного наукового завдання. Здобувачем самостійно проведено обґрунтування теоретичних положень і розроблення практичних рекомендацій щодо удосконалення процесу формування фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу, обґрунтування алгоритмів визначення рівня їх фінансової безпеки. Усі етапи інтерпретації отриманих результатів, їх систематизація, формулювання наукових висновків і прикладних рекомендацій здійснено здобувачем самостійно за методичного супроводу наукового керівника. Висновки та положення, які виносяться на захист, відображають наукову новизну й особистий внесок дисертанта. Особистий внесок здобувача у колективних наукових працях чітко визначено й наведено у переліку опублікованих наукових публікацій за темою дисертації.

4. Достовірність і обґрунтованість отриманих результатів і запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій. Результати дисертаційного дослідження здобувача є достовірними та науково обґрунтованими, що забезпечено використанням комплексного методичного інструментарію, який поєднує загальнонаукові, спеціальні та прикладні методи дослідження.

Дисертаційне дослідження базується на комплексі теоретичних та методичних засад, у ході яких використовувався системний підхід для аналізу процесу оцінки рівня фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу, а також на поєднанні загальнонаукових та економічних методів, що забезпечило комплексний підхід до вивчення проблем фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу. У дисертаційному дослідженні використовується діалектичний метод для вивчення сутності та розвитку поняття фінансової безпеки, а також системний та комплексний підходи до вивчення взаємозв'язку внутрішніх та зовнішніх факторів, що впливають на аграрний бізнес. Економіко-статистичні методи, зокрема аналіз динаміки, структурний і порівняльний аналіз, застосовано для дослідження тенденцій розвитку аграрного сектору, оцінки фінансових показників підприємств та виявлення структурних змін. Для обґрунтування кількісних залежностей між внутрішніми детермінантами аграрних підприємств і макроекономічними умовами використано методи економетричного моделювання, зокрема кореляційно-регресійний аналіз, що дозволило побудувати аналітичну модель оцінювання рівня фінансової безпеки. Крім того, у роботі застосовано інтегрований та експертний підходи для оцінки рівня фінансової безпеки з урахуванням галузевої специфіки, а також SWOT-аналіз і ризик-орієнтований підхід для виявлення сильних і слабких сторін фінансового становища підприємств, загроз та можливостей їх розвитку. Прогностичні методи використано для оцінки перспектив зміцнення фінансової безпеки на середньостроковий період, що дозволило сформулювати обґрунтовані стратегічні рекомендації.

Сформульовані в дисертації наукові висновки та практичні рекомендації логічно відповідають меті, завданням і структурі дослідження, що засвідчує їх аргументованість, узгодженість і високу практичну значущість для суб'єктів агробізнесу.

5. Наукова новизна основних результатів дослідження. Основні напрацювання і результати, що розкривають зміст дисертації та становлять наукову новизну, полягають у наступному:

удосконалено:

– визначення сутності системи фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу як комплексу взаємопов'язаних елементів, який створює підґрунтя для формування їх фінансової стійкості та конкурентоспроможності в умовах внутрішніх та зовнішніх загроз;

– наукову систематизацію принципів формування системи фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу, що, на відміну від існуючих, ґрунтуються на основі поєднання ризик-орієнтованості фінансового управління, пріоритетах забезпечення платоспроможності, диверсифікації фінансування, адаптації до зовнішнього економічного середовища, планування, контролю та прогнозування, що створює передумови для підвищення рівня фінансової стійкості аграрних підприємств холдингового типу;

– обґрунтування системи управління фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу та комплексний підхід до її забезпечення, який базується на поєднанні моніторингу ризиків, цифровізації фінансових процесів, ранньої діагностики загроз та механізмів державної підтримки, що дозволило підвищити рівень фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу;

– методичний підхід до оцінки рівня фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу за допомогою визначення інтегрального показника фінансової безпеки, на основі шести складових: ліквідності, фінансової стійкості, рентабельності, кредитної заборгованості зносу основних засобів та оборотності активів, з урахуванням їх нормування, що дозволить провести комплексний аналіз та підвищити їх фінансову стійкість;

набуло подальшого розвитку:

– визначення оцінки рівня фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу з урахуванням загроз внутрішнього та зовнішнього економічного середовища, що дозволяє обґрунтувати пропозиції щодо мінімізації їх впливу та сприяти розвитку таких підприємств;

– інтегрована стратегія розвитку аграрних підприємств холдингового типу, з урахуванням економічних, технологічних, соціальних та екологічних аспектів, що дозволило підвищити конкурентоспроможність та зміцнити рівень їх фінансової безпеки;

– прогноз кредитного та страхового забезпечення аграрних підприємств холдингового типу для підвищення їх фінансової стійкості та мінімізації фінансових ризиків;

– дескриптивна модель забезпечення системи фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу, яка спрямована на підвищення рівня їх фінансової стійкості та безпеки.

Зазначені положення свідчать про наукову новизну отриманих результатів та їх внесок у розвиток системи фінансової безпеки аграрних підприємств України.

6. Практична цінність результатів дослідження та їх впровадження. Застосування в практичній діяльності запропонованих автором дисертації результатів дослідження допоможе покращити процес розвитку системи фінансової безпеки аграрних підприємств України. Окремі положення дисертаційного дослідження можуть бути використані органами державної влади при удосконаленні системи управління фінансовою безпекою аграрних підприємств холдингового типу та механізмів державної підтримки аграрного сектору, зокрема у напрямках субсидування, кредитного забезпечення, агрострахування та розвитку цифрової інфраструктури аграрного сектору, зокрема Лубенської районної державної адміністрації Полтавської області (довідка № 3 від 20.03.2026 р.). Застосування запропонованих методичних підходів сприятиме підвищенню конкурентоспроможності аграрних підприємств холдингового типу, покращенню інвестиційної привабливості та забезпеченню сталого розвитку аграрного сектору України.

Зокрема, результати дисертації в частині використання структурних елементів методичних рекомендацій щодо ідентифікації ризиків та визначення факторів впливу на фінансову безпеку, а також забезпечення системи управління фінансовою безпекою

досліджуваних підприємств, було впроваджено у практичне використання сільсько-господарського ТОВ «Придніпровський край» (довідка № 371 від 24.03.2026 р.).

Розроблені пропозиції також використовуються у навчальному процесі Національного університету біоресурсів і природокористування України при викладанні дисциплін «Фінанси» та «Фінанси підприємств» (акт від 03.04.2026 р.).

У дисертації розроблені і доведені наукові ідеї, висновки і пропозиції дозволяють покращити процес розвитку системи фінансової безпеки аграрних підприємств України. Отримані у процесі дослідження напрацювання можуть бути використані окремими суб'єктами агробізнесу, аграрними підприємствами холдингового типу, державними установами.

7. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації. Основні положення виконаного Д. С. Пилипенком дослідження опубліковано у 7 наукових працях, з яких 4 статті у наукових виданнях, включених до Переліку наукових фахових видань України, 3 тези наукових доповідей.

Статті у наукових виданнях, включених до Переліку наукових фахових видань України

1. **Pylypenko D., Shevchenko N., Pylypenko M.** Assessment of State Supports and Subsidies Efficiency in Ensuring Financial Security of Ukrainian Agricultural Enterprises. Ukrainian Black Sea Region Agrarian Science. 2025. Vol. 29. No. 1. P. 57–71. *(Pylypenko D. обґрунтовано методи теоретичного дослідження для виявлення можливих напрямів вдосконалення наявних фінансових інструментів фінансової безпеки. Shevchenko N. проаналізовано функціонування державної підтримки аграрного сектора на 2025 рік. Pylypenko M. проаналізовано міжнародний досвід фінансової безпеки аграріїв).*

2. **Pylypenko D., Shevchenko N., Pylypenko M.** Economic Risks of Agricultural Enterprises in Ukraine: Analysis of Threats and Mitigation Strategies to Ensure Financial Security. Economic Forum. 2025. Vol. 15. No. 1. P. 58–73. *(Pylypenko D. визначено економічні ризики, зокрема вплив валютних коливань, інфляції та зміни у податковій політиці на фінансову безпеку аграрних підприємств України. Shevchenko N. визначено стратегію мінімізації економічних ризиків для аграрних підприємств України. Pylypenko M. проаналізовано досвід фінансової безпеки аграріїв України).*

3. Shevchenko N., **Pylypenko D.** Financial Security System of Agricultural Enterprises in Ukraine: Role of Banking and Insurance Services in Minimising Financial Risks. Economics and Business Management. 2025. Vol. 16. No. 1. P. 47–69. *(Pylypenko D. оцінено вплив банківських та страхових послуг на фінансову безпеку аграрних підприємств України. Shevchenko N. проаналізовано механізми фінансування агросектору).*

4. Shevchenko N., **Pylypenko D.** Price Volatility in Agricultural Markets and Financial Security of Enterprises: The Role of Forward Contracts, Insurance, and Income Diversification. Scientific Horizons. 2025. Vol. 28. No. 12. P. 66–78. *(Pylypenko D. визначено вплив інструментів управління ціновими ризиками на забезпечення фінансової стабільності українських аграрних підприємств в умовах воєнної та макроекономічної нестабільності. Shevchenko N. проаналізовано ефективні інструменти управління ціновими ризиками).*

Тези наукових доповідей

5. Пилипенко Д. С. Фінансова безпека аграрних підприємств: сутність, принципи та виклики сучасності. Розвиток біоенергетичного потенціалу в сільському господарстві: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 13–14 березня 2025 року: тези доповіді. Київ, 2025. С. 144–146.

6. Пилипенко Д. С. Методика оцінки системи фінансової безпеки аграрних підприємств: підходи, показники та рекомендації. Економічні дні – 2025: II Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених та студентів, м. Київ, 10 квітня 2025 року: тези доповіді. Київ, 2025. С. 98–100.

7. Пилипенко Д. С. Взаємодія банківських установ та страхових компаній у забезпеченні фінансової безпеки аграрних підприємств. Маркетинг та логістика

в агробізнесі: V Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 10–11 квітня 2025 року: тези доповіді. Київ, 2025. С. 99–102.

8. Апробація основних результатів дослідження. Основні наукові положення, результати та висновки дисертаційного дослідження Д. С. Пилипенка пройшли апробацію на Міжнародній науково-практичній конференції «Розвиток біоенергетичного потенціалу в сільському господарстві» (м. Київ, 2025 р.); II Всеукраїнській науково-практичній конференції молодих вчених та студентів «Економічні дні – 2025» (м. Київ, 2025 р.); V Міжнародній науково-практичній конференції «Маркетинг та логістика в агробізнесі» (м. Київ, 2025 р.).

Ухвалили:

Дисертація здобувача ступеня доктора філософії Пилипенка Дениса Сергійовича на тему: «Розвиток системи фінансової безпеки аграрних підприємств України» є завершеною кваліфікаційною науковою працею, у якій вирішено конкретне наукове завдання обґрунтування теоретичних положень і розроблення практичних рекомендацій щодо удосконалення процесу розвитку системи фінансової безпеки, що має істотне значення для галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року.

З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей здобувача Пилипенка Дениса Сергійовича дисертація на тему: «Розвиток системи фінансової безпеки аграрних підприємств України» рекомендується для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Рішення прийнято одногосно.

**Головуючий на засіданні
фахового семінару кафедри фінансів
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
доктор економічних наук, професор**

Наталія ШВЕЦЬ

**Експертки:
Професор кафедри фінансів
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
доктор економічних наук, доцент**

Олена ЛЕМІШКО

**Доцент кафедри фінансів
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
доктор економічних наук, доцент**

Зоя ТІТЕНКО

**Відповідальний за атестацію здобувачів
вищої освіти ступеня доктора філософії**

Сергій БОЯРЧУК